

1996. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ VÁLASZTÓJOGI TÖRVÉNYE

(a 2002. évi IV. törvény, a 2005. évi V. törvény, a 2010. évi I. törvény, a 2011. évi I. törvény, a 2013. évi VII. törvény, a 2014. évi III. törvény, a 2018. évi III. törvény és a 2019. évi I. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

Isten e földön élő népe – egyháza – vezetésére minden korban jelölt elöljárókat. Azt pedig a közösség feladatává tette, hogy ismerje fel, hívja el és válassza meg az Isten kegyelme (kegyelmi ajándékai) által felkészített szolgálattevőket a különböző tisztségekre.

A Magyarországi Református Egyház a Szentírás alapján, hitvallásaihoz ragaszkodva az egyetemes papság elvét vallja.

Ugyanakkor szükségesnek és indokoltnak tartja a lelkészek és a választott tisztségviselők szolgálatba állítását. Krisztus az Ő Anyaszentegyházának mindenkor ad pásztorokat és tanítókat az Ő testének építésére (Ef 4,11-12; 1Kor 12,28).

Ezekre a szolgálatokra az Istentől kapott belső elhívás és annak külső megerősítése útján kerül sor.

A fenti feltételek teljesítésére a Magyarországi Református Egyház belső rendjében, a történetileg kialakult zsinat-presbiteri elvek érvényesülése érdekében - azért, hogy az egyházi tisztségviselőket a gyülekezet tagjai hitben felismert szándékának megfelelően válasszák meg, és ezáltal az egyház látható, szervezeti élete is méltóképpen kifejezze az egyház belső küldetésének tartalmát - a Zsinat az alábbi egyházi törvényt alkotja:

I. RÉSZ

I. fejezet

Az egyházközség nem lelkészi tisztségviselőinek választása

1. § (1) Az egyházközség nem lelkészi tisztségviselői: a főgondnok vagy gondnok és a presbiter.¹
(2) A tisztségviselőket az egyházközségi közgyűlés választja meg. Az egyházközségi közgyűlést az egyházközség választójoggal rendelkező tagjai alkotják.
(3)²

2. § (1) Az egyházközségi közgyűlés helyét és időpontját az azt megelőző két vasárnapon a szószékről és a helyben szokásos egyéb módon ki kell hirdetni.
(2) Az egyházközségi közgyűlés határozatképes, ha azon az egyházközség választójoggal rendelkező egyháztagjainak legalább 10%-a jelen van, de ez nem lehet kevesebb a presbitérium létszámának kétszeresénél. Amennyiben az egyházközség (társegyházközség) több településre terjed ki, illetve több istentiszteleti állandó helye van, a közgyűlés egyháZRészenként, mint részközgyűlés is megtartható. A határozatképességet a jegyzőkönyv alapján utólagosan állapítja meg a választási bizottság.³
(3) Határozatképtelenség esetén újabb egyházközségi közgyűlést a meghíúsult közgyűléstől számított tizennegyedik napra kell összehívni, és ezt a közbeeső vasárnapon is ki kell hirdetni. Az így megismételt egyházközségi közgyűlés a megjelentek létszámára tekintet nélkül határozatképes.

3. § (1) A tisztségviselők megbízatásának időtartama egységesen hat év.
(2) Ha a hatéves időköz letelte előtt az egyházközségi főgondnok vagy gondnok tisztsége üresedik meg, illetve a presbitérium létszáma kétharmad alá csökken, időközi választást kell tartani. Az így megválasztott tisztségviselő megbízatása a következő általános választásig tart.
(3) A megüresedett gondnoki vagy főgondnoki tisztségre az időközi választás eredményének kihirdetéséig a presbitérium gondnoki tisztre jelölhető tagjai köréből megbízott főgondnokot, gondnokot a presbitérium alkotó tagjai jelölnek és választanak a megüresedéstől számított tizenöt

¹ Az 1. § (1) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

² Az 1. § (3) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény hatályon kívül helyezte.

³ A 2. § (1)-(2) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

napon belül. A választás csak akkor érvényes, ha a szavazásra jogosultaknak kétharmada jelen van. Érvénytelenség esetén a szavazást nyolc napon belül meg kell ismételni.

(4) A megbízott főgondnok, gondnok megválasztásához a leadott érvényes szavazatok felénél több szükséges.

(5) Amennyiben a jelöltek egyike sem éri el a megkívánt többséget, a két legtöbb szavazatot kapott jelölt között a szavazást haladéktalanul meg kell ismételni, és az a jelölt tekintendő megválasztottnak, aki a második választáson a több szavazatot kapta.⁴

A jelölés és választás

4. § (1) A választást megelőzően legalább hatvan nappal a presbitérium az egyháztagek köréből – az egyházközség lelkipásztorát is beleértve – 3-7 tagú bizottságot választ, amely a jelölési (választási) és a szavazatszámllálói feladatokat is ellátja. A lelkipásztor a bizottság tagjait – a megválasztásuk utáni vasárnapon – bemutatja a gyülekezetnek, ismerteti a feladataikat és a jelölés módját. Ezt követően a bizottság tagjai a gyülekezet előtt fogadalmat tesznek a választási törvény maradéktalan megtartására és titoktartásra. A gyülekezet lelkipásztora a bizottságnak tagja. A bizottsági tagság a tisztségviselői jelöltséget kizárja. A jelölőbizottság tagjai köréből az elnököt titkos szavazással maga választja.⁵

(2) A bizottság a választást megelőzően harminc nappal, a tisztségviselőkre a gyülekezetben végzett széles körű tájékoztató alapján tesz javaslatot a presbitériumnak. A presbitérium a bizottság javaslatát figyelembe véve összeállítja a jelöltek listáját, és az egyházközségi közgyűlés elé terjeszti.

(3) Minden tisztségre 1-3 nem lelkész jellegű személyt lehet jelölni.⁶

(4) Választásra csak az bocsátható, akit szabályszerűen jelöltek és a jelölést elfogadta.

(5) A jelölteket a választást megelőző vasárnapon a gyülekezetnek be kell mutatni.

5. § (1) A választás helyét és idejét a presbitérium tűzi ki.

(2) Új egyházközség alakulásakor vagy a presbitérium feloszlása esetén a választás helyét és időpontját az esperes tűzi ki. Ezen esetekben a bizottság tagjait az esperes kéri fel az egyházmegye tisztségviselői és az egyházközség tagjai köréből.

6. § (1) A választás az istentiszteletet követő egyházközségi közgyűlés helyszínén, személyesen történik.⁷

(2) Az egyházközségi közgyűlés kezdetén a választási bizottság elnöke megállapítja a jelen levő választásra jogosultak számát, felkéri a presbitérium jegyzőjét a jegyzőkönyv vezetésére és két egyháztagegot annak hitelesítésére, valamint ismerteti a választási eljárás szabályait.

7. § A választás szavazólapok felhasználásával titkosan történik, amelyeket a választási bizottság készít elő.

8. § (1) A titkos szavazás a presbitérium által kiadott és az egyházközség pecsétjével ellátott szavazólapon történik, amelyeken a jelöltek nevét ábécé sorrendben kell feltüntetni.

(2) Az elkészített, a felhasznált, valamint a fel nem használt szavazólapok számát a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(3) A választói névjegyzékben a szavazó aláírásával igazolja a szavazólap átvételét.

(4) A szavazólapon a presbitérium határozata alapján együttes vagy személyenkénti megjelöléssel lehet szavazni.

⁴ A 3. § (3)-(5) bekezdést a ZS.-16/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi III. iktatta be.

⁵ A 4. § (1) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

⁶ A 4. § (3) bekezdést a ZS.-134/2011.05.27. sz. zsinati határozattal elfogadott 2011. évi I. törvény módosította.

⁷ A 6. § (1) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

(5) A szavazást először a presbitérium tagjaira kell elrendelni. Ezt követően kerül sor a további tisztségviselők megválasztására. Amennyiben a választási bizottság állásfoglalása alapján egyidejűleg választják a presbitereket és a további tisztségviselőket, akkor a többi tisztségviselő csak akkor tekinthető megválasztottnak, ha egyben presbiterré is választották.⁸

(6) Egyházközségi tisztségre egyháztag egyidejűleg csak egy egyházközségben választható.⁹

9. § (1) A leadott szavazatokat jelöltenként kell összeszámolni.

(2) Az érintetlenül leadott szavazólapot érvénytelennek kell tekinteni. Ugyancsak érvénytelen, ha a választhatóknál több személyre adtak le szavazatot.

(3) Egyházközségi gondnok, főgondnok esetén megválasztottnak azt kell tekinteni, aki a jelen lévő szavazók több mint felének szavazatát megkapta.¹⁰

(4) Amennyiben a többséget egyik jelölt sem nyerte el, a legtöbb szavazatot kapott két jelöltre új szavazást kell elrendelni és lefolytatni, és azt kell megválasztottnak tekinteni, aki az ismételt szavazás eredményeként a szavazatok többségét elnyerte.

(5) A presbiter jelöltek közül azokat kell megválasztottnak tekinteni, akik sorrendben a legtöbb szavazatot kapták.

(6) A pótpresbiterek behívási sorrendje a kapott szavazatok száma alapján történik.¹¹

(7) Szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dönteni.

(8) A választás eredményét a bizottság elnöke azonnal kihirdeti a közgyűlés jelen lévő tagjainak. A tisztújítás végeredményét a következő vasárnapi istentisztelet(ek)en a szószékről ki kell hirdetni.

(9) A választói közgyűlésről készült jegyzőkönyv hiteles másolatát három napon belül meg kell küldeni az egyházmegye elnökségének.

(10) A választás eredményének jogerőre emelkedését követően az újonnan megválasztott tisztségviselők esküvel foglalják el szolgálati helyüket. Nem kell esküt tennie annak, akit folytatólagosan ugyanarra a tisztségre választanak meg.¹²

Jogorvoslatok

10. § (1) Ha valamely jelölt megválasztása érdekében vagy ellene az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, vagy ha a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármilyen módon akadályozták, választási szabadságukat korlátozták, a választást vagy annak azt a részét, amely a meg nem engedett eszközökkel megválasztott jelölt megválasztására vonatkozik, érvénytelennek kell nyilvánítani.¹³

(2) Érvénytelennek kell nyilvánítani azt a választást is, amelynél e törvénynek a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit nem tartották meg.

11. § (1) A választási eljárás vagy bármelyik tisztségviselő megválasztása ellen panaszt tenni jogosult:

- a választás során résztvevők 10%-a,
- az illetékes egyházmegye elnöksége,
- az illetékes egyházmegye jogtanácsosa,
- illetve akit jogsérelem ért.

(2) A panaszt a választás napjától számított tizenöt napon belül lehet benyújtani a választási bizottság elnökéhez. E határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

(3) A választási bizottság a panaszt nyolc napon belül felterjeszti az egyházmegyei bírósághoz.

(4) A bíróság a panaszt érdemben elbírálja. Elutasítja, ha az nem jogosulttól származik, elkésett, vagy alaptalan. Amennyiben a panasz megalapozott, dönt a választási eljárásnak egészben vagy részben

⁸ A 8. § (2)-(5) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

⁹ A 8. § (6) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény iktatta be.

¹⁰ A 9. § (3) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

¹¹ A 9. § (6) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

¹² A 9. § (8) és (10) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

¹³ A 10. § (1) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

érvénytelenné nyilvánításáról és a választó testületet határidő kitérésével az érvénytelen részben új eljárásra utasítja. Az egyházmegyei bíróság – az egyházi bíráskodásról szóló törvény soron kívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint - határoz. A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak nincs helye.¹⁴

II. RÉSZ

Második fejezet A lelkipásztori állás betöltése

12. §-44. §¹⁵

III. RÉSZ

AZ EGYHÁZMEGYEI, EGYHÁZKERÜLETI TISZTSÉGVISELŐK ÉS A ZSINAT TAGJAINAK, TISZTSÉGVISELŐINEK VÁLASZTÁSA

IX. fejezet Egyházmegyei, egyházkerületi választási bizottságok

45. § (1) A választás lebonyolítására egyházmegyénként és egyházkerületenként az egyházmegyei, illetve egyházkerületi közgyűlés saját tagjai közül 3-7 tagú választási bizottságot alakít. A választási bizottság megbízatása a következő választási bizottság megválasztásáig tart.¹⁶

(2) A választási bizottság tagjait a közgyűlés legalább két alkotó tagjának nyílt jelölése alapján, titkos szavazással kell megválasztani.¹⁷

(3) A bizottság maga választja meg elnökét. A megválasztottak a közgyűlés előtt kötelesek esküt tenni a választási törvény maradéktalan megtartására és titoktartásra.¹⁸

(4) A választást az egyházmegyei, egyházkerületi választási bizottság bonyolítja le saját illetékességi területén és ellátja mindazon feladatokat, melyet e törvény hatáskörébe utal.

(5) A bizottság a választási eljárás egész időszakában őrködik annak törvényessége felett és elbírálja a jelölési és választási szakban hozzá beérkezett panaszokat.

(6) A választási bizottságokhoz címzett beadványokat az egyházmegye, egyházkerület székhelyére kell megküldeni.¹⁹

¹⁴ A 11. § (1) és (4) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

² A törvény teljes II. részét (12-44. §) hatályon kívül helyezte a ZS.-272/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott, a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvény (Ltv.).

¹⁶ A 45. § (1) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

¹⁷ A 45. § (2) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

¹⁸ A 45. § (2)-(3) és (6) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

¹⁹ A 45. § (6) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

X. fejezet A jelölés

46. § (1) Az egyházmegyei, egyházkerületi tisztségviselőknek és a Zsinat tagjainak választását jelölési eljárás előzi meg.

(2) A jelölő testület tagjainak Isten előtti felelősségük tudatában, az Igére, Isten akaratára való figyelés és buzgó könyörgés szent légkörében kell munkájukat végezni.

(3) A presbitériumok által választandó valamennyi tisztségre a jelölést az egyházmegyei közgyűlés mint jelölő testület végzi. A jelölő testület elnökségi tisztét az alkotó tagok közül legalább két tag által jelölt és megválasztott lelkész és világi tag látja el. A jelölő közgyűlés levezető elnökeivé a hivatalban levő elnökség tagjai nem választhatók. A levezető elnök személyére a megválasztott elnökség tagjai egymással megegyeznek.

(4) Az egyházmegyei közgyűlést megelőzően minden egyházközségben presbiteri gyűlést kell tartani, ahol ismertetni kell a választói eljárás szabályait, a presbitérium ezzel kapcsolatos feladatait.

(5) A testület a jelölésre vonatkozó határozatát az egyházmegye pecsétjével ellátott szavazólapok felhasználásával, titkos szavazással, egyszerű többséggel hozza. A jelölő közgyűlés minden alkotó tagjának egy szavazata van.

(6) A jelöltek személyére a közgyűlés bármely alkotó tagja javaslatot tehet, de egy-egy tisztségre egy személy csak egy jelöltet ajánlhat.

(7) Amennyiben valaki tisztségéről lemondott, vagy tisztségét nem foglalta el, hat éven belül ugyanazon tisztségre nem jelölhető.

(8) A jelölési eljárásban a testület tagjai csak személyesen szavazhatnak.

(9) A szavazatok összeszámllása a Választási Bizottság feladata.²⁰

(10) A legalább két közgyűlési tag által javasolt személy közül jelöltnek az a három személy tekintendő, aki a titkos szavazás eredményeként a legtöbb szavazatot kapta – feltéve, hogy megszerezte a szavazatok legalább 10%-át.

(11) A jelöltnek – amennyiben az ülésen jelen van – haladéktalanul nyilatkoznia kell arról, hogy a jelöltséget elfogadja-e. Az elfogadónak szóban vagy írásban nyilatkoznia kell arról is, hogy megfelel az adott tisztség vonatkozásában a törvényi feltételeknek és vele szemben kizáró ok nem áll fenn. A nyilatkozatot jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy az írásos nyilatkozatot ahhoz kell csatolni. Amennyiben a jelölt a gyűlésen nincs jelen, úgy a választási bizottság a jelölések beérkezését követően azonnal köteles a jelöltet felhívni arra, hogy a felhívás kézhezvételétől számított három napon belül írásban nyilatkozzon a jelöltség elfogadásáról. Amennyiben ezen felhívás kézhezvételét követő három napon belül írásban nem nyilatkozik, ezen körülményt úgy kell tekinteni, hogy a jelöltséget nem vállalja. A jelölés eredménye csak a jelölt elfogadó nyilatkozata után hozható nyilvánosságra.

(12) A jelölés eredményét az elnökség a testület ülésén kihirdeti.

(13) Amennyiben a jelölés valamelyik tisztségre eredménytelen, úgy ennek tudomásra jutása után tizenöt napon belül az adott tisztségre meg kell ismételni a jelölési eljárást.²¹

47. § Az egyházmegyei közgyűlés mint jelölő testület jelöli:

- a) az egyházmegyei tisztségviselők közül az esperest és az egyházmegyei gondnokot,
- b) az egyházkerületi tisztségviselők közül a püspököt, az egyházkerületi főgondnokot,
- c) a Zsinatnak az egyházmegye presbitériumai által megválasztandó tagjait és póttagjait.²²

47/A. § Az elnökségek jelölik az alakuló közgyűlésen az egyházmegyei és egyházkerületi főjegyzőket.²³

²⁰ A 46. § (3), (5)-(7) és (9) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²¹ A 46. §-t a 2002. évi IV. törvény módosította. A 46. § (2), (6)-(8) és (12)-(13) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

²² A 47. § (1)-(2) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította. A 47. §-t a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²³ A 47/A. §-t a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény iktatta be.

48. § (1) Egyházmegyei, egyházkerületi lelkészi tisztségviselőknek – e törvény 48. § (3) bekezdésében foglalt kivételekkel, – valamint zsinati lelkészi tagnak azt lehet jelölni, aki az egyházmegyében tölt be önálló lelkészi állást.

(2) Világi tisztségviselőnek – e törvény 48. § (3) bekezdésében foglalt kivételekkel – az illetékes egyházmegyéből a presbiteri tisztségre választható egyháztagnak közül bárki jelölhető. Egyházmegyei gondnok, illetve egyházkerületi főgondnok esetében a 1994. évi II. törvény 84. §-a és 114. §-a irányadó.²⁴

(3) A püspök, egyházkerületi lelkészi főjegyző, egyházkerületi főgondnok és világi főjegyző jelölésének nem feltétele az, hogy a jelölt a választó egyházmegyében lásson el szolgálatot. Püspök, főgondnok és helyetteseik esetében az illetékes egyházkerületi szolgálat feltétele a jelölésnek.²⁵

49. § (1) Esperesnek olyan, jelölésekor önálló jogállású gyülekezeti lelkész jelölhető, aki a jelölést megelőzően legalább tízévi önálló gyülekezeti lelkészi szolgálattal rendelkezik. Egyházmegyei lelkészi főjegyzőnek olyan, jelölésekor önálló jogállású gyülekezeti lelkész jelölhető, aki a jelölést megelőzően legalább ötévi lelkészi szolgálattal rendelkezik.

(2) Püspökké és egyházkerületi lelkészi főjegyzővé jelölhető, aki legalább tízévi önálló lelkészi szolgálattal rendelkezik.²⁶

50. § (1) Az egyházmegyei jelölő testület elnöksége a jelölő gyűlést követő nyolc napon belül az egyházmegyei választási bizottsághoz terjeszti fel az egyházmegyei jelöltek (esperes, egyházmegyei gondnok, valamint a zsinati képviselők) nevét, akiket a kebelbeli presbitériumok választanak.

(2) Az egyházmegyei jelölő testület az egyházkerületi választási bizottsághoz terjeszti fel a jelölő gyűlés napjától, illetve a jelöltek elfogadó nyilatkozatának beérkezésére megállapított határnaptól számított nyolc napon belül – valamennyi jelöltre vonatkozó eredményét feltüntető jegyzőkönyv csatolásával – a püspökökre és a főgondnokokra vonatkozó jelölést.²⁷

(3) Az egyházkerületi választási bizottság összesíti az egyházmegyénként felterjesztett jelöléseket és mindegyik tisztségre a jelölő közgyűlések szavazatainak összesítése alapján a három legtöbb szavazatot – de a szavazatok legalább 10%-át – megszerző jelöltet ajánlja megválasztásra az egyházkerület egyházközségei presbitériumainak.²⁸

(4) Választásra csak az bocsátható, akit szabályszerűen jelöltek és a jelölést elfogadta.

(5) Egyházmegyei és egyházkerületi elnökségek esetében egy személy egy tisztségre való jelöltséget fogadhat el.²⁹

XI. fejezet

A választás

51. § (1) Valamennyi választott egyházmegyei, egyházkerületi, zsinati testület és tisztségviselő megbízatása hatéves választási ciklusra szól. A választási bizottság mandátuma az egész ciklusra kiterjed.

(2) Püspökké és egyházkerületi főgondnokká, esperessé és egyházmegyei gondnokká ugyanazt a személyt további két alkalommal lehet újraválasztani.

(3) Az új tisztségviselők és testületek megbízatása január 1-jével veszi kezdetét és a hatodik év december 31-én jár le. Kivételt képez ez alól azon tisztségviselők megbízatása, akiket az újonnan

²⁴ A 48. § (2) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

²⁵ A 48. § (3) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította. A 48. § -t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁶ A 49. § (2) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította. A 49. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²⁷ Az 50. § (2) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²⁸ Az 50. § (3) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁹ Az 50. § (5) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

alakuló zsinat és egyházkerületi közgyűlés választ meg. Ezen tisztségviselők megválasztásáig a korábbiak ügyvezetőként látják el feladataikat.

(4) Az új tisztségviselők a beiktatásukkal foglalják el hivatalukat, a testületek a megalakulásukkal kezdik meg működésüket. A ciklus lejártától a beiktató közgyűlés időpontjáig a szolgálatból kilépő testületek illetve tisztségviselők mint ügyvivők hivatalban maradnak.³⁰

(5) A választott zsinati képviselői hely megüresedése esetén a megválasztott pótképviselőt rendes képviselőként kell behívni és ha a zsinati cikusból még egy évnél több idő van hátra, a következő egyházmegyei közgyűlésen az időközi választást meg kell indítani a megüresedett pótképviselői helyre.³¹

52. § (1) A választást a presbitériumokban titkos szavazással kell lebonyolítani. A közgyűlésen választandó egyházmegyei, egyházkerületi, zsinati tisztségviselőket is titkosan kell választani. A szavazást – módjának feltüntetésével kiállított, – a szavazólap kibocsátója által lepecsételt lapokon kell lebonyolítani.³²

(2) A választás csak akkor érvényes, ha a szavazásra jogosultak kétharmada jelen volt a választói gyűlésen. Érvénytelenség esetén az ülést tizenöt napon belül meg kell ismételni.³³

(3) A tisztségviselők megválasztásához a leadott érvényes szavazatok felénél több szükséges.

(4) Amennyiben a jelöltek egyike sem éri el a megkívánt többséget, a két legtöbb szavazatot kapott jelölt között a választást meg kell ismételni, és az a jelölt tekintendő megválasztottnak, aki a második választáson a több szavazatot kapta, függetlenül attól, hogy a szavazásra jogosultak hány százaléka vett részt.

53. § (1) A választásról és annak eredményéről helyben, közvetlenül a választás után a presbitéri gyűlésen a szavazólapokat összesíteni kell és a szavazás eredményéről külön jegyzőkönyvet kell készíteni, a szavazólapokat az 54. § (5) bekezdése szerint kell borítékolni és elküldeni.

(2) A jegyzőkönyv titkos. A jegyzőkönyvet az egyházkerület alakuló közgyűlését követő első presbitéri gyűlésen meg kell semmisíteni.

(3) Amennyiben az illetékes bíróság a szavazatok újraszámolását a szavazatok ismételt beadásával együtt rendelné el, akkor a presbitérium elnöksége a szavazólapot – a presbitéri jegyző jelenlétében – a jegyzőkönyv alapján köteles kitölteni.³⁴

54. § (1) Az egyházmegyei választási bizottság a jelölő testület jegyzőkönyvének kézhezvétele után azokat a szavazólapokat, amelyek a 47. § a) és c) pontjában felsorolt tisztségekre vonatkoznak, tizenöt napon belül megküldi az egyházmegye valamennyi presbitériumához. Az egyházkerületi választási bizottság ugyanezen határidőn belül a 47. § b) pontjában felsorolt tisztségekre a szavazólapokat megküldi az egyházkerület összes presbitériumának. A választási bizottság meghatározza a szavazatok beküldésének végső határidejét.³⁵

(2) Az egyházmegyei, illetve az egyházkerületi választási bizottság a szavazólapokat az egyházmegye, illetve az egyházkerület pecsétjével és a bizottság elnökének és egy tagjának aláírásával hitelesíti.

(3) A bizottságok a szavazólapokat annyi példányban küldik meg a presbitériumnak, amennyi az egyházközség szavazati számértéke.

(4) A szavazólapokat a választási bizottsághoz címezve az illetékes esperesi, illetve püspöki hivatal székhelyére kell beküldeni. Amennyiben határnapon a küldeményt igazoltan postára adták, úgy a határidőt megtartottnak kell tekinteni.

³⁰ Az 51. § (1) és (3)-(4) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

³¹ Az 51. § (5) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

³² Az 52. § (1) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

³³ Az 52. § (2) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

³⁴ Az 53. § (5) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította. Az 53. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

³⁵ Az 54. § (1) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

(5) A presbitérium kettős, zárt borítékban juttatja el szavazatát a választási bizottsághoz, postai úton tértivevénnyel vagy személyesen átvételi elismervény ellenében. A külső borítékot el kell látni a lelkész és a (fő)gondnok aláírásával, az egyházközség pecsétjével és „Szavazat” megjelöléssel. A szavazólapot jelöletlen és zárt borítékban kell elhelyezni. A külső borítékba a szavazati számértéknek megfelelő számú, jelöletlen és a szavazólapokat külön-külön tartalmazó borítékot kell elhelyezni.

(6) A választási bizottság a külső borítékok alapján regisztrálja a szavazatok beérkezését és a bennük lévő szavazólapok számát. A bizottság először az összes külső borítékot felbontja és a bennük lévő valamennyi jelöletlen borítékot felbontatlanul egy urnába helyezi el. Ezt követően kerülhet sor a szavazólapokat tartalmazó borítékok felbontására.³⁶

(7) A bizottság megállapítja az érvényes és érvénytelen szavazatok számát. Érvényes az a szavazat, amelyik a kibocsátott lapon és a szavazás szabályainak megtartásával került beküldésre.

55. § (1) A választási bizottság a megállapított eredményt jegyzőkönyvbe foglalja, és az eredeti szavazólapok csatolásával az egyházmegyei, illetve az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.³⁷

56. § (1) a) Az egyházmegyei közgyűlés elnöksége javaslatára az egyházmegyei közgyűlés választja egyenlően a lelkészek és a világiak közül az egyházmegyei főjegyzőket.

b) Az egyházmegyei közgyűlés elnöksége vagy legalább két közgyűlési tag javaslatára az egyházmegyei közgyűlés választja egyenlően a lelkészek és a világiak közül:

- az egyházmegyei jegyzőket,
- az egyházmegyei tanácsosokat,
- az egyházmegyéből küldött kerületi tanácsosokat,
- az egyházkerületi közgyűlési képviselőket,
- az egyházmegyei bíróság tagjait,

(2) a) Az egyházmegyei közgyűlés elnöksége vagy legalább két közgyűlési tag javaslatára az egyházmegyei közgyűlés választja:

- az egyházmegyei jogtanácsost,
- az egyházmegyei számvevőt,
- az egyházmegyei levéltárost,
- az egyházmegyei fenntartású iskolák igazgatótanácsának elnökét,
- az egyházmegye által alkotott szabályrendeletben meghatározott egyéb tisztségviselőket.³⁸

b) Az egyházmegyei közgyűlés előzetes jóváhagyásával az esperes nevezi ki:

- az egyházmegyei pénztárost.

(3) Nem választhatók az egyházmegyei bíróság tagjává az egyházmegyei elnökség tagjai, helyetteseik, az egyházmegyei jegyzők, az egyházmegyei jogtanácsos, a pénztáros és a számvevő.

(4) a) Az egyházkerületi közgyűlés elnöksége javaslatára az egyházkerületi közgyűlés választja az egyházkerületi főjegyzőket.

b) Az egyházkerületi közgyűlés elnöksége vagy legalább két közgyűlési tag javaslatára az egyházkerületi közgyűlés választja:

- az egyházkerületi jegyzőket,
- az egyházkerületi bíróság tagjait,
- az egyházkerületi jogtanácsost,
- az egyházkerületi gyűjteményi igazgatót,
- egyházkerületi iskolaügyi (fő)tanácsost,
- az egyházkerületi fenntartású iskolák igazgatótanácsának elnökét,
- az egyházkerületi számvevőt,
- az egyházkerületi levéltárost, valamint

³⁶ Az 54. § (1)-(4) és (6) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

³⁷ A 55. § (1)-(4) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

³⁸ A 56. § (1) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította. Az 56. § (1) bekezdését a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

- az egyházkerületi szabályrendeletben meghatározott egyéb tisztségviselőket.

c) Az egyházkerületi közgyűlés előzetes jóváhagyásával a püspök nevezi ki:

- a püspöki titkárt,

- az egyházkerületi pénztárost.³⁹

(5) Nem választhatók az egyházkerületi bíróság tagjaivá:

a) az egyházkerületi elnökség tagjai, helyetteseik, az egyházkerületi jegyzők, az egyházkerületi jogtanácsos(ok), a püspöki titkár, az egyházkerületi pénztáros és az egyházkerületi számvevő,

b) az 56. § (2) bekezdésében, valamint

c) az 57. § (3) a) pontjában felsoroltak.⁴⁰

XIII. fejezet

Egyéb vezető tisztségek betöltése

57. §⁴¹ (1) Az újonnan megnyílt Zsinat a korelnökök (a legidősebb lelkészi és világi zsinati képviselők) elnöklése mellett és korjegyzők (két legfiatalabb lelkészi és két legfiatalabb világi) közreműködésével titkos szavazással, első ülésén megválasztja:

- lelkészi és világi elnökét, alelnökeit, valamint

- három lelkészi és három világi jegyzőjét.

Ugyanezen első ülésén megválasztja:

- a Zsinati Tanács tagjait az egyházkerületek javaslata alapján.

(2) A Zsinat második ülésén választja meg a Zsinat Elnökségének javaslata alapján:

- a zsinati tanácsost,

- a zsinati jogtanácsost,

- az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét (a gyűjtemények vezetői véleményének meghallgatásával),

valamint megválasztja az egyházkerületek javaslata alapján:

- a Zsinati Bíróság tagjait,

- a zsinati bizottságok tagjait.

(3) Nem választhatók a zsinati bíróság tagjának:

a) a Zsinat Elnökségi Tanácsának tagjai, a zsinati jegyzők és a számvizsgáló bizottság tagjai, valamint

b) az 56. § (2) bekezdés és 56. § (4) bekezdés a) pontjában felsorolt tisztségviselők.⁴²

IV. RÉSZ

AZ EGYHÁZMEGYEI, EGYHÁZKERÜLETI, ZSINATI TISZTSÉGVISELŐK VÁLASZTÁSI ELJÁRÁSÁVAL KAPCSOLATOS JOGORVOSLATOK

XIV. fejezet

Általános szabályok

58. § (1) Jogorvoslatnak van helye, ha valamely jelölt megválasztása érdekében - vagy megválasztása ellen - az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, azt megkísérelték, vagy a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármely módon akadályozták, fenyegették, megvesztegették vagy megvesztegetni kísérelték, illetve az eljárás rendjét a választás eredményére befolyásoló módon megszegték. A választást vagy annak azt a részét, amely

³⁹ Az 56. § (1)-(2), (4) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

⁴⁰ Az 56. § (2) és (4) bekezdést a ZS.-356/2014.04.24. sz. határozattal elfogadott 2014. évi III. törvény módosította.

⁴¹ Az 57. § (3) bekezdést a ZS.-356/2014.04.24. sz. határozattal elfogadott 2014. évi III. törvény módosította.

⁴² Az 57. §-t a 2002. évi IV. törvény módosította. Az 57. § (4) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította. Az 57. § (3) bekezdést a ZS.-356/2014.04.24. sz. zsinati határozattal elfogadott 2014. évi III. törvény módosította.

a meg nem engedett eszközökkel, vagy a választási eljárásra vonatkozó szabályok súlyos megsértésével folytatták le, érvénytelennek kell nyilvánítani, és a vétkeket a további választási eljárásból ki kell zárni.

(2) A választás elleni panasz előterjesztésére jogosult az illetékes egyházi hatóság elnöksége, a jogsérelmet szenvedett jelölt és jogutódai, valamint bármely presbitérium, amely a választás során elkövetett szabálytalanságokról hitelt érdemlő módon tudomást szerzett.

(3) A panaszt az egyházmegyei, egyházkerületi választások esetén az illetékes választási bizottsághoz, zsinati tisztségviselő esetén a Zsinati Bíróság Elnökségének kell címezni.

(4) A panaszt a XV. és XVI. fejezetében szabályozott határidőn belül lehet benyújtani.

(5) A választási bizottság a jogorvoslati kérelmet elbírálja, és döntéséről értesíti a panaszost.

(6) A választási bizottság határozata ellen annak kézhezvételét követő öt napon belül panasszal lehet élni az illetékes egyházi bíróságnál.

(7) A határnapok elmulasztásának jogvesztő hatálya van.⁴³

59. § Amennyiben az egyházmegyei, illetve egyházkerületi elnökség, illetve valamelyik helyettesük megválasztását érinti a panasz, a 2000. évi I. törvény 25. §-a értelmében delegált egyházi bíróság eljárását kell kezdeményezni.

60. § Zsinati bírósági hatáskörbe tartozó ügyekben más hatáskörű bíróság kirendelését nem lehet kérni, kizárólag az eljáró tanács tagjaival szemben lehet elfogultságot bejelenteni, ha annak törvényi feltételei fennállnak.⁴⁴

61. § Az illetékes bíróságnak a hozzá érkezett panasz ügyében soron kívüli eljárásban kell döntését meghoznia.⁴⁵

62. § A bírósági eljárásnak halasztó hatálya akkor van, ha a panasz a választás végeredményét befolyásolhatja. Az eljárás felfüggesztéséről a bíróság határozatban rendelkezik és erről a választási bizottságot haladéktalanul értesíti.

XV. fejezet

Jogorvoslatok a jelölési eljárásban

63. § (1) A jelölési eljárásban előforduló törvénytelenység, jogsérelem miatt a jelölt közgyűlés napjától számított öt napon belül panaszt lehet benyújtani a választási bizottsághoz. A határidő elmulasztása jogvesztő.

(2) Panasszal élhet:

- a közgyűlés bármely tagja,
- az a személy, akinek jelölésével kapcsolatosan a jogsérelem felmerült,
- az illetékes jogtanácsos.

(3) A választási bizottság a panaszt köteles megvizsgálni és a panasz beérkezésétől számított nyolc napon belül írásban arról határozni. A határozatot meg kell küldeni az érintetteknek.

(4) A választási bizottság:

- a) a panaszt elutasítja, ha az alaptalan, vagy a kifogásolt körülmény, illetve cselekmény a jelölésre nem volt lényeges kihatással,

⁴³ Az 58. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

⁴⁴ A 60. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

⁴⁵ A 61. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

b) a panasznak helyt ad, ha a bejelentett jogellenes cselekmény a jelölést befolyásolta, vagy a jelölési eljárásban, illetve a közgyűlésen olyan eljárási szabálysértés történt, amely a jelöltet megakadályozta abban, hogy a tisztségre jelöljék.⁴⁶

(5) Amennyiben a választási bizottság a panasznak helyt ad, úgy elrendeli a jelölt gyűlés megismétlését. A határozatban meg kell jelölni ennek legkésőbbi időpontját is.

64. § A megismételt jelölt gyűlést az egyházkerület elnöksége által kijelölt egy lelkeszi és egy világi egyházkerületi tanácsos vezeti.

65. § (1) A választási bizottság, amennyiben a panasz megvizsgálása során fegyelmi eljárás alapjául szolgáló cselekmény gyanúját észleli, úgy azt hivatalból jelzi az illetékes egyházmegyei bíróságnak.

(2) A fegyelmi eljárás lefolytatása a választási eljárással kapcsolatos jogorvoslati eljárást nem befolyásolja.

66. § A választási bizottság határozata ellen öt napon belül lehet panaszt benyújtani az illetékes egyházi bírósághoz, a választási bizottságon keresztül. A panaszban meg kell jelölni azt a jogellenes körülményt, amelyre tekintettel a kérelmező a bírósági eljárás lefolytatását kéri.

67. § Az egyházmegyei bíróság az egyházi bíraskodásról szóló törvény soron kívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint határoz.⁴⁷

68. § Az elsőfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

XVI. fejezet

Jogorvoslat a választási eljárásban

69. § A választási bizottság a választás egész szakaszában köteles figyelemmel kísérni az eljárás rendjét és köteles haladéktalanul intézkedni, ha törvényteleniséget észlel.

70. § Amennyiben a törvényteleniséget hivatalból észleli, úgy felhívja az érintettet, hogy tegye meg az ügyben jelentését.

71. § A jogorvoslati kérelem vagy a hivatalból megindult eljárás alapján a választási bizottság nyolc napon belül határozatot hoz. Határozatában a törvényteleniség megállapítása mellett:

- új eljárásra utasíthat,
- az eljárást felfüggesztheti,
- a jelöltet a választásból kizárhatja,
- fegyelmi eljárást kezdeményezhet.

72. § A határozat ellen annak kézhezvételét követő öt napon belül az érintettek panasszal fordulhatnak az illetékes bírósághoz.⁴⁸

73. § A bíróság az egyházi bíraskodásról szóló törvény soron kívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint határoz. A határozat ellen indult bírósági eljárásban az elsőfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.⁴⁹

⁴⁶ A 63. § (1) bekezdést és a (4) bekezdés b) pontját a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

⁴⁷ A 67. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

⁴⁸ A 72. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

⁴⁹ A 73. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

V. RÉSZ⁵⁰

XVII. fejezet

A választói névjegyzék összeállítása⁵¹

74. § (1) Az egyházközség tagjainak nyilvántartását az elnökség folyamatosan vezeti.

(2) A választói névjegyzéket a presbitérium a választást megelőző naptári év december 31-i állapota szerint háromévenként készíti el, és évenként kiigazítja azt. Minden év január 31-ig közszemlére teszi, amelyet a helyben szokásos módon az egyháztagok tudomására hoz.

(3) A választói névjegyzékkel kapcsolatban kifogást február 8-ig lehet előterjeszteni.

75. § A kifogás benyújtására jogosult:

- a) az egyháztag (elhalálózása esetén hozzátartozója is) ha a névjegyzék összeállításánál adminisztratív hibát vagy törvénysértést észlel, vagy
- b) a névjegyzékből kimaradt és ezt sérelmező személy. Ilyen irányú kérelem csak személyesen vagy az alkotmánytörvényben meghatározott közeli hozzátartozó útján terjeszthető elő.

76. § Az adminisztratív jellegű hibából származó kijavítást az elnökség elvégzi, egyéb esetekben a presbitérium nyolc napon belül dönt. A névjegyzékbe való felvételt elutasító határozatot rövid indokolással három napon belül közölni kell a kérelmezővel, aki ez ellen jogorvoslással fordulhat az egyházmegyei bírósághoz, ahol a soron kívüli igazgatási eljárás szabályai szerint, egyfokú eljárásban kell döntenie.

77. § A választások évének február 15. napjáig a választási névjegyzéket kettő példányban az illetékes esperesi hivatalnak meg kell küldeni. Az esperesi záradékolást követően az egyik példány az esperesi hivatalban marad, a másik példányt a lelkészi hivatal őrzi. A névjegyzéket az egyházközség, illetve a felettes egyházi testület tagjai bármikor megtekinthetik.⁵²

XVIII. fejezet

Határidők a választási eljárásban⁵³

78. § (1) A hatéves választási ciklus utolsó évében egyházmegyei rendes közgyűlésen július 31-ig, egyházkerületi rendes közgyűlésen szeptember 30-ig, illetve Zsinat első félévi ülésén meg kell állapítani, hogy a testületek és a tisztségviselők megbízatása lejár, és intézkedni kell az új választások elrendeléséről. Az egyházmegyei közgyűlésen meg kell választani az egyházmegye választási bizottságát.

(2) Az egyházmegye közgyűlését szeptember 30-ig ismételten össze kell hívni. Ekkor a közgyűlés mint jelölő testület, a törvényben foglaltak szerint jelöl minden hatáskörébe tartozó tisztségre.

(3) Szeptember 30-ig az egyházkerületben is meg kell alakítani az egyházkerületi választási bizottságot.

79. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés mint jelölő testület által az egyházmegyei és az egyházkerületi választási bizottsághoz felterjesztett jelöltlisták alapján a választási bizottságok október 30-ig kibocsátják a szavazólapokat, és felhívják a presbitériumokat, hogy november 30-ig a szavazást bonyolítsák le, és a szavazatokat zárt borítékban küldjék be.

(2) December 31-ig össze kell hívni az egyházmegyei közgyűléseket, amelyeken a választási eredményeket ki kell hirdetni. A közgyűlés a jogerőre emelkedett eredmény alapján a megválasztott tisztségviselőket beiktatja. Az egyházmegye alakuló közgyűlését az ügyvivő elnökség hívja össze. A

⁵⁰ A teljes ötödik részt a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

⁵¹ A XVII. fejezetet (74-77. §) a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény iktatta be.

⁵² A 77. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

⁵³ A XVIII. fejezetet (78-81. §) a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

meghívókat legkésőbb december 31-ig ki kell bocsátani és a közgyűlést legkésőbb január 15-ig meg kell tartani. Amennyiben az ügyvivő elnökség a meghívókat december 31-ig nem bocsátja ki, úgy az egyházmegyei választási bizottság elnöke köteles az alakuló közgyűlés összehívásáról intézkedni.

80. § (1) A következő év január 31-ig össze kell hívni az egyházkerületi közgyűléseket, amelyeken a választás eredményeit ki kell hirdetni.

(2) A közgyűlés az eredményt megvizsgálja, megerősíti, és a megválasztott tisztségviselőket beiktatja.

(3) Az egyházkerület alakuló közgyűlését az ügyvivő elnökség hívja össze. A meghívókat legkésőbb január 15-ig ki kell bocsátani és a közgyűlést legkésőbb január 31-ig meg kell tartani. Amennyiben az ügyvivő elnökség a meghívókat január 15-ig nem bocsátja ki, úgy az egyházkerületi választási bizottság elnöke köteles az alakuló közgyűlés összehívásáról intézkedni.

81. § Az új Zsinat alakuló ülését a választást követő év február 28-ig kell összehívni, amelyen a Zsinat az Egyházalkotmány értelmében megválasztja tisztségviselőit és kialakítja szervezetét. A Zsinat alakuló közgyűlését az ügyvivő elnökség hívja össze. Amennyiben az ügyvivő elnökség határidőben nem intézkedik, úgy a Zsinat a már megválasztott tisztségviselők közül a korban legidősebb püspök és egyházkerületi főgondnok köteles intézkedni az összehívásról.

VI. RÉSZ VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

82. § (1) Amennyiben e törvény egy tisztség tekintetében a választhatósághoz meghatározott szolgálati időt ír elő, úgy a jelölés időpontjában a megkezdett szolgálati év teljes évnek számít.

(2) Minden, jelen törvény hatálya alá tartozó választást titkos szavazással kell lefolytatni.⁵⁴

83. § Amennyiben a választójogi törvény határnapokat, határidőket állapít meg, úgy ezt rendes naptári napokban kell érteni. Amennyiben a határidő letelte munkaszüneti napra esik, úgy a munkaszüneti napot követő első munkanapon megtörtént cselekményt határidőben teljesítettnek kell tekinteni. Kézbesítéshez kötött határidő az irat kézhezvételét követő napon kezdődik.⁵⁵

84. § (1) **Az 1996. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatnak 17. ülészsaka. Az 1996. évi I. törvény 1996 júniusában lépett hatályba.

(2) A **2002. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatnak 15. ülészsaka. A 2002. évi IV. törvény 2002. július 1. napján lépett hatályba. A 2002. évi IV. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 1. § (3) bekezdés, 2. § (1)-(2) bekezdés, 4. § (1) bekezdés, 8. § (2)-(5) bekezdés, 9. § (8) bekezdés és (10) bekezdés, 12. § (2)-(3) bekezdés, 14. § (1)-(2) bekezdés, 20. § (3) bekezdés, 33. §, 45. § (6) bekezdés és (10) bekezdés, 46. §, 47. § (1)-(2) bekezdés, 48. § (3) bekezdés, 53. § (5) bekezdés, 54. § (1) bekezdés, 55. § (1)-(4) bekezdés, 56. § (1) bekezdés, 57. §.

(3) A **2005. évi V. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatnak 8. ülészsakán született ZS.-75/2005. számú zsinati határozat. A 2005. évi V. törvény 2006. január 1. napján lépett hatályba. A 2005. évi V. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 9. § (6) bekezdés, 10. § (1) bekezdés, 11. § (1) bekezdés és (4) bekezdés, 15. § (2) bekezdés c) pont, 24. § (1)-(2) bekezdés, 28. § (1)-(3) bekezdés és (5) bekezdés, 30. § (1) bekezdés, 38. § (1) bekezdés, 45. § (2)-(3) bekezdés és (6) bekezdés, 46. § (3) bekezdés, (5)-(7) bekezdés, (9) bekezdés, 48. §, 49. § (2) bekezdés, 50. § (3) bekezdés, 51. § (1) bekezdés és (5) bekezdés, 52. § (1) bekezdés, 53. §,

⁵⁴ A 82. § (2) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény iktatta be.

⁵⁵ A 82-83. §-t a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

54. § (1)-(4) bekezdés, (6) bekezdés, 56. § (1) bekezdés, 57. § (4) bekezdés, 58. §, 60. §, 61. §, 63. § (1) bekezdés, (4) bekezdés b) pont, 67. §, 72. §, 73. §, 74. § (5)-(7) bekezdés, 77. §.

(4) **A 2010. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 5. ülészakán született ZS.-90/2010.06.04. számú zsinati határozat. A 2010. évi I. törvény 2010. augusztus 20. napján lépett hatályba. A 2010. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 12. § (1) bekezdés, 13. §, 14. § (1) bekezdés, 19. § (7) bekezdés, a 19. § (8), (9), (10), (11) bekezdéssel egészült ki és a korábbi 19. § (9) bekezdése (12) számot kapott, szövegmódosítással.

(5) **A 2011. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 7. ülészakán született ZS.-134/2011.05.27. számú zsinati határozat. A 2011. évi I. törvény 2011. augusztus 1. napján lépett hatályba. A 2011. évi I. törvény az alábbi szakaszt módosította: 4. § (3) bekezdés.

(6) **A 2013. évi VII. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-333/2013.11.15. számú zsinati határozat. A 2013. évi VII. törvény 2013. január 1. napján lépett hatályba. A 2013. évi VII. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 46. §, 48. §, 51. §, 52. § (2) bekezdés, 74. §, 75. §, 76. §, 78-81. §, és a törvényt új XIX. fejezettel azon belül 82.§, 83. § -sal egészítette ki.

(7) **A 2014. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 14. ülészakán született ZS.-356/2014.04.24. számú zsinati határozat. A 2014. évi III. törvény 2014. május 15. napján lépett hatályba. A 2014. évi III. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 56. § (2)-(4) bekezdés, 57. § (3) bekezdés.

(8) **A 2018. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 11. ülészakán született ZS.-16/2018.04.19. számú zsinati határozat. A 2018. évi III. törvény 2018. június 1. napján lépett hatályba. Megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 11. ülészakán született ZS.-16/2018.04.19. számú zsinati határozat. A 2018. évi III. törvény az alábbi szakaszokat iktatta be: 3. § (3)-(5) bekezdés.

(9) **A 2019. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-20/2019.04.10. számú zsinati határozat. A 2019. évi I. törvény 2019. április 11. napján lépett hatályba. A 2019. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 1. § (1) bekezdés, 6. § (1) bekezdés, 8. § (6) bekezdés, 9. § (3) bekezdés, 45. § (1) bekezdés, 47. §, 47/A. §, 49. § (1)-(2) bekezdés, 50. § (2) és (5) bekezdés, 51. § (5) bekezdés, 56. § (1)-(2) bekezdés, és (4) bekezdés, 82. § (2) bekezdés.